

ЦЕФТА ГО ЗАТВОРИ БАЛКАНОТ НА ПОДОЛГ ПЕРИОД

Под мотото "Интегрирање во Европа, преку слободна трговија во регионот", претседателите на владите од земјите на Југоисточна Европа, во Букурешт одлучија да ја модернизираат, односно да ја прошират ЦЕФТА. Тоа значи да почнат политички преговори за слободна трговија во Централна Европа, со што треба да се обезбеди квалитетна слободна конкуренција, динамичен економски развој, зголемување на внатрешните и на надворешните инвестиции, унапредување на макроекономската стабилност, и побрзо адаптирање кон европските стандарди. И сè тоа со цел што поскоро и на подобар начин овој регион да се вклучи во елитното друштво - Европска унија.

Доколку овој проект се гледа од чисто економски аспект, како што всушност во нашава земја и се третира, вклучувањето на Република Македонија во ЦЕФТА можеби и не е толку лошо, особено ако се бележат ис-

КОСОВО ПОВТОРНО ВО АГЕНДАТА НА УНИЈАТА

Македонија, како и секогаш, многу брзо ја голтна мамката, и речиси со двете раце го потпиша договорот, цврсто уверувајќи се самата, но и нас, дека патот кон Европската унија за Македонија веќе е зацртан. Враќање назад или, пак, затворање во некој круг, кој би личел на некој балкански изолиран центар, нема да има. Но, доколку се суди според последната изјава на комесарот за проширување на Европската унија, Оли Рен, дадена речиси веднаш по потпишувањето на ЦЕФТА, тоа и не е така. Имено, Рен прв пат јавно го соопшти својот скептицизам, дека бал-

МАКЕДОНИЈА СЕ ДВОГЛЕДОТ НА Е

■ Пишува:

Магдалена АНДОНОВСКА

куштвата на Полска, Унгарија, Чешка и Словачка, кои пред да бидат дел од Унијата, исто така, беа потписници на договорот на ЦЕФТА. Но, што правиме со политичкиот проект на ЦЕФТА, кој очигледно, барем во нашава држава, никој не сака да го коментира?

На стартот од соопштувањето на информацијата дека европските авторитети имаат намера да подготват проект, со кој овој регион ќе го стават во еден делумно затворен круг, во јавноста беше окарактеризиран како обновување на некогашната СФРЈ, од која излегува Словенија, а влегуваат Албанија и Украина. Оваа приказна која кај дел од земјите, особено кај Хрватска, наиде на жесток отпор, од страна на Унијата веднаш беше формулирана во чисто економска, која во себе не носи никаков политички карактер.

Во Гордиевиот јазол, кој регионот и натаму го држи цврсто врзан, се наоѓа и Република Македонија, која буквално сместена меѓу чеканот и наковалната, барем досега демонстрираше илјадници различни ставови и решенија за решавање на косовското прашање. Но, разногласието на премиерот Бучковски и на претседателот Црвенковски кое, се чини дека по посетата на Белград и на Прага, го доби својот максимум, не остана незабележано не само од домашната, туку и од севкупната меѓународна јавност која, исчудена од немањето државна агенда на македонскиот политички лидершип, очигледно нè остави сами да се снаоѓаме во сопствената мимикрија.

канските земји не се подготвени за влез во Унијата, но и дека ЕУ сама има проблеми, поради кои во скоро време нема да биде во можност да прими нови членки.

Дали Европа со ЦЕФТА го "реша" Балканот?

Без да имаме грам песимизам, за жал, фактите покажуваат дека тоа е така. Унијата конечно најде начин како на еден подолг период да ги "откачи" балканските држави (со кои патем и не знае што да прави), односно да ги стави во една изолирана зона, во која најверојатно ќе треба сами да наоѓаат решенија како во пакет еден ден да станат дел од Европската унија, ако таа дотогаш воопшто и постои!?

Во меѓувреме, подготвени се да ја подготват вратата единствено за Република Хрватска, а со Македонија ќе се занимаваат исклучително поради прашањето со Косово, се разбира, од страв да не се случи некое ново крвопролевање. Во оваа "успешна приказна" на Радмила Ше-

керинска, ние не знаеме да се наметнеме, дури и во ова прашање, за кое нашиот "раштиман оркестар", односно државниот врв има различен став!

БРАНКО НАВИВА ЗА "СВЕЗДА", БУЧКО ЗА "ПАРТИЗАН"!

Претседателот на Република Македонија, Бранко Црвенковски, и првиот министер, Владо Бучковски, од различни дестинации во Европа, по кој знае кој пат повторно демонстрираа разногласие на државниот врв. Овој пат, пред јавноста двајцата клучни луѓе на државата из-

меѓународен протекторат, чие конечно решение се очекува да биде донесено до крајот на годинава. Во овој Гордиев јазол, кој регионот и натаму го држи цврсто врзан, се наоѓа и Република Македонија, која буквално сместена меѓу чеканот и наковалната, барем досега демонстрираше илјадници различни ставови и решенија за решавање на косовското прашање, во кои, се разбира, по дифолт ние требаше да го избереме најдоброто за нас. Но, како што му наликува на сегашниот македонски државен врв, постојано да мери и да одмерува меѓу пријателствата и "нарчките", секој од свој аспект даваше

ЦЕФТА ГО ЗАТВОРИ БАЛКАНОТ

ИЗГУБИ ОД ВРОПСКАТА УНИЈА!

легоа со сосема различни ставови за тоа како треба да се реши прашањето за Косово, поточно да се дефинира нашата граница, со овој

нови и нови решенија за она што ги засега сите граѓани на оваа земја, а тоа е границата со буре барутот на Балканот, познато како Косово. Од та-

му и таквото разногласие на премиерот Бучковски и на претседателот Црвенковски, кое се чини дека по посетата на Белград и на Прага, го

доби својот максимум, кој не остана незабележан не само од домашната, туку и од севкупната меѓународна јавност, која исчудена од немањето државна агенда на македонскиот политички лидершип, очигледно нè остави сами да се снаоѓаме во сопствената мимикрија.

Имено, претседателот на Република Македонија, Бранко Црвенковски, при неговата посета на Белград, со претседателот на државната заедница Србија и Црна Гора, Светозар Маровиќ, јасно и недвосмислено соопшти дека прашањето на демаркацијата на границата треба да се решава според веќе потпишаната Спогодба меѓу нашата земја и тогашната Сојузна Република Југославија, што денес ја претставува државната заедница Србија и Црна Гора. Според шефот на државата, тој договор е полн со меѓународен правен легитимитет, и токму затоа не гледа причина, со кој било друг, повторно да се потпишува спогодба за истата ра-

БУЧКОВСКИ ОДЛУЧИ ДА ГО ПРИЗНАЕ КОСОВО

бота. За него подобро и покорисно е доколку од страната на привремената косовска Влада, овој документ, дополнет со политичка декларација, биде поддржан и прифатен од страна на Приштина, додека останатото, односно самиот процес на демаркацијата на границата, во случајов би бил само техничка операција, што треба да се изведе на самиот терен.

Сепак, Црвенковски е свесен дека комплицирањето на целата ситуација доаѓа во моментот кога ќе се согледа фактот дека Република Македонија, од другата страна има комплицирано партнерство, што значи дека во преговорите треба да бидат инволвирани и Владата на Република Србија, привремената Влада на Косово и меѓународната заедница, односно УНМИК, бидејќи територијата на Косово, сè уште е под меѓународна управа. Оттаму сосема нормално, според Црвенковски, гарант на целата оваа операција да биде меѓународната заедница, која на наше инсистирање треба да биде завршена пред да биде дефиниран конечниот статус на Косово.

И додека се изнаоѓаат решенија за дефинирање на веќе утврдената граница меѓу Република Македонија и Косово, или Србија, македонскиот шеф на државата, при неговата посета на Белград, јасно уште еднаш го соопшти веројатно сопствениот став за решавањето на косовското прашање кое, според него, треба да биде донесено како резултат на договор меѓу Белград и Приштина, во кој неспорно големо влијание треба да има меѓународната заедница, која всушност треба да биде гарант на мирот во регионот.

ПРЕМИЕРОТ ОЧЕКУВА ЧЕКУ ДА МУ КАЖЕ КАДЕ Е ГРАНИЦАТА!

Претседателот на Република Македонија, Бранко Црвенковски, со премиерот на Република Србија, Воислав Коштуница, уште еднаш го реafirмираа веќе постигнатиот Договор за границата меѓу овие две земји, кој беше постигнат во 2001

ЦРВЕНКОВСКИ СО БЕЛГРАД ЌЕ ЈА РЕШАВА ГРАНИЦАТА

година. Нивниот заеднички став е дека Спогодбата меѓу тогашната СРЈ и Македонија, за протегање и опис на државната граница е сè уште важечка.

И немаше да биде ништо спорно, или чудно, во изјавата на шефот на државата, доколку премиерот на Република Македонија, Владо Бучковски, од Прага не излезеше со сосема спротивен став. Имено, тој речиси ја шокираше севкупната јавност, кога јасно и недвосмислено соопшти дека Белград не може да ѝ биде партнер на Македонија за демаркација на северната граница, и дека овој проблем би требало да биде решен откако Приштина ќе добие меѓународен легитимитет. За него, за почитување е Резолуцијата 1244, но реално е, како што потенцира тој, Белград да не може да ѝ биде партнер на Република Македонија.

Доколку се погледне подобро, оваа изјава на премиерот Владо Бучковски воопшто и не би требало да биде изненадување, пред сè, поради фактот што само пред две седмици, повторно од странство, овој пат од Брисел, тој соопшти дека Косово до крајот на годината треба да ја добие својата независност.

Но, што дотогаш со македонската граница?

На ова прашање првиот министер нема дефинитивен одговор, но истиот очекува да го добие или, пак, барем делумно да го дефинира, по средбата со неговиот косовски колега Агим Чеку, која е закажана за овој месец. На неа, според наши извори, Бучковски се надева дека ќе

ги добие бараните гаранции од страна на Чеку за непроменливост на границите, па дури и истите ако се дефинираат откако Косово ќе го добие својот конечен статус.

Делумно на оваа линија е и професорот на Националниот институт за одбрана во Вашингтон, Стивен Маер, кој неодамна изјави дека засега нема доволна меѓународна поддршка за демаркација на границата меѓу Република Македонија и Косово. Според него, процесот е заглавен посредници и косовските Албанци сметаат дека кон

крајот на процесот, кога Албанците се надеваат дека ќе имаат независност, ќе бидат во можност да постигнат подобар договор откако ќе завршат преговорите за конечниот статус. Сè тоа Маер го тврди, дури и по цена, ако дојде до некакво потпишување на документ меѓу Бучковски и Чеку за признавање на границата. Но, истиот тој документ би бил ставен во мирување од страна на преговарачите во Виена, односно од Контакт групата, сè додека не се донесе некакво конечно решение за Косово. Условна независност?

Во меѓувреме, македонската граница и натаму нема да биде обележана, односно ќе зависи од решението кое Европа ќе го донесе за Косово, иако јавниот став на македонскиот државен врв беше дека границата треба да се дефинира пред да се донесе конечното решение за Косово. Но, по сè изгледа дека разногласието на македонските државни политичари нè доведува до корсокак од кој, сакале или не, ќе мораме да ги набљудуваме преговорите Белград - Приштина кои, пак, во моментов се закочени на темата децентрализација.

**ОТВОРЕН КРАЈ
СО ХРИСТИНА**

премиера: Недела 17.10
репризи: Четврток 22.10
Сабота 13.10

МТМ
ТЕЛЕВИЗИЈА

и локалните
телевизији во
МАКЕДОНИЈА
СЦГ и БИХ

Милито